

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 12/2011

Μεταξύ:

A.T. MULTITECH CORPORATION LTD

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

A.T. MULTITECH CORPORATION LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αυγουστίνο Τσάρκατζιη, Δικηγόρο
2. Άριστο Ταπάκκη, Διευθύνοντα Σύμβουλο αιτούσας εταιρείας
3. Γεωργία Θεοδώρου, Τμήμα Πωλήσεων αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Κατερίνα Περικλέους, Πρώτη Λειτουργό Πληροφορικής
2. Μαρία Αντωνίου, Λειτουργό Πληροφορικής Α΄
3. Ιωάννη Καρασιαλή, Λειτουργό Πληροφορικής Α΄
4. Γεωργία Ιωάννου, Λειτουργό Στατιστικής Α΄, Τμήμα Στατιστικής
5. Αλέξανδρο Αργυρού, Λειτουργό Πληροφορικής

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 18 Μαΐου, 2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Προσφυγή υπ' αρ. 12/2011, η Εταιρεία A.T. Multitech Corporation Ltd (στο εξής «οι Αιτητές»), στρέφεται κατά της απόφασης του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή, ή Α.Α.) στα πλαίσια του διαγωνισμού με αρ. ΤΥΠ2010/074/A/A με αντικείμενο την «*Προμήθεια και συντήρηση υπολογιστών τύπου netbooks για τις ανάγκες της Δημόσιας Υπηρεσίας*», με την οποία κατακύρωσε το διαγωνισμό στην εταιρεία NewCytech Business Solutions Ltd. (στο εξής «η επιτυχούσα»).

B. Γεγονότα

1. Ο με τον ως άνω αριθμό και τίτλο διαγωνισμός προκηρύχθηκε δια μέσου του Ηλεκτρονικού Συστήματος Σύναψης Συμβάσεων δημοσιευόμενος τόσο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στον ημερήσιο τύπο της Κύπρου όσο και στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
2. Καθορίστηκε η ανοικτή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης τη χαμηλότερη τιμή προσφοράς δεδομένου ότι η προσφορά είναι εντός προδιαγραφών.
3. Η ημερομηνία υποβολής των προσφορών έληγε στις 15.11.2010. Οι Αιτητές και η επιτυχούσα εταιρεία υπέβαλαν τις προσφορές τους εμπρόθεσμα και η αποσφράγιση των προσφορών πραγματοποιήθηκε την 19.11.2010.
4. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών στη συνεδρία του ημερομηνίας 15.02.2011 αποφάσισε όπως κατακυρώσει το διαγωνισμό στην επιτυχούσα. Η σχετική επιστολή γνωστοποίησης απεστάλη στους Αιτητές την 1.3.2011.
5. Οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Προσφυγή στις 17.3.2011.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Με την Προσφυγή τους οι Αιτητές υποστηρίζουν γενικά ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το ισχύον δίκαιο και αντίκειται στις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου.

Συγκεκριμένα, τα έγγραφα του διαγωνισμού απαιτούσαν όπως τόσο το Έντυπο 11 της Οικονομικής Προσφοράς όσο και το Έντυπο 1 της Τεχνικής Προσφοράς υπογραφούν είτε από τον Προσφέροντα ή τον Εκπρόσωπο του (βλ. Προσάρτημα των Εγγράφων, όροι 8.3.2, 8.2.3). Νοείται ότι, η προσφορά υπογράφεται από φυσικό πρόσωπο, εκπρόσωπο της εταιρείας.

Αλλά σύμφωνα με το λεξικό Μπαμπινιώτη (σελ.581) «Εκπρόσωπος» είναι αυτός που αντιπροσωπεύει κάποιο άλλο πρόσωπο, στη συγκεκριμένη περίπτωση την εταιρεία NewCytech Business Solutions Ltd. Άρα, για να είναι δεόντως συμπληρωμένα τα Έντυπα 1 και 11, θα έπρεπε τόσο η Τεχνική όσο και η Οικονομική του προσφορά να υπογραφεί από τον εκπρόσωπο του Προσφέροντα.

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην Πολιτική Έφεση αρ. **9798 Καλομοίρα Σάββα Σολωμού ν. Εταιρείας Vineyard View Tourist Enterprises Ltd, (1998) 1Α Α.Α.Δ. 300** ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής σημαντικά:

«Μια εταιρεία όντας νομικό πρόσωπο μπορεί μόνο να ενεργεί μέσω αντιπροσώπων και οι αντιπρόσωποι της είναι το Διοικητικό Συμβούλιο σαν σύνολο. Ωστόσο η σύναψη συμφωνίας εκ μέρους της εταιρείας από όλους τους συμβούλους είναι σπάνια. Η συνήθης πρακτική είναι η ανάθεση αυτής της λειτουργίας από το Διοικητικό Συμβούλιο σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του ή στο γραμματέα ή άλλο αντιπρόσωπο. Επομένως εγείρονται δύο καταστάσεις αντιπροσώπευσης: πρώτον το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργεί ως αντιπρόσωπος της εταιρείας. Δεύτερον δίνεται εξουσιοδότηση σε κάποιο αντιπρόσωπο από το Διοικητικό Συμβούλιο να ενεργήσει εκ μέρους του και κατ' επέκταση για την εταιρεία (Βλ. Palmer's Company Law, 24η έκδ., παραγ. 21-04, σελ. 245-246).»

Επίσης, το Παράρτημα Α, του περί Εταιρειών Νόμου, παράγραφοι 80 και 81, ορίζει ότι οι εργασίες της εταιρείας ασκούνται από τους συμβούλους οι οποίοι μπορούν με πληρεξούσιο να διορίσουν πρόσωπο να ενεργεί πράξεις εκ μέρους της εταιρείας.

Στην υπό εξέταση περίπτωση το πρόσωπο που υπέγραψε ως εκπρόσωπος της επιτυχούσας δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου όπως φαίνεται από το πιστοποιητικό που η ίδια η επιτυχούσα υπέβαλε. Ο υπογράφων κ. Αντώνης Κωνσταντίνου που υπέγραψε δηλώνει ότι είναι σύμβουλος Πωλήσεων.

Η επιτυχούσα δεν υπέβαλε οποιοδήποτε πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) και/ή πληρεξούσιο του ΔΣ που να εξουσιοδοτούσε τον κ. Κωνσταντίνου να υπογράψει εκ μέρους της (επιτυχούσας) ως εκπρόσωπός της. Ακόμα και να ήταν μέλος του ΔΣ ο κ. Κωνσταντίνου, δεν ήταν νόμιμος εκπρόσωπος της επιτυχούσας χωρίς να παρουσίαζε σχετική εξουσιοδότηση από το ΔΣ της επιτυχούσας. Αλλά καμιά εξουσιοδότηση δεν υπάρχει στο διοικητικό φάκελο. Η ετοιμασία της ορθής συμπλήρωσης των δύο Εντύπων συνάγεται και από το ίδιο το λεκτικό των εν λόγω εντύπων.

Το έντυπο τεχνικής προσφοράς αναφέρει τα εξής:

«1. Αφού μελετήσαμε τα Έγγραφα Διαγωνισμού και αφού έχουμε αποκτήσει πλήρη αντίληψη του Αντικείμενου της Σύμβασης, εμείς οι υποφαινόμενοι, αναλαμβάνουμε να υλοποιήσουμε το Αντικείμενο της Σύμβασης, σύμφωνα με τα Έγγραφα Διαγωνισμού και τη συνημμένη Τεχνική Προσφορά μας και με την τιμή που δηλώνουμε στην Οικονομική Προσφορά μας η οποία υποβάλλεται σε ξεχωριστό φάκελο....»

2. Αν η προσφορά μας γίνει αποδεκτή, αναλαμβάνουμε να αρχίσουμε την εκτέλεση του Αντικείμενου της Σύμβασης την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης. Βεβαιώνω ότι τα προσφερόμενα προϊόντα έχουν κατασκευαστεί με την άδεια του κατόχου δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και δεν παραβιάζουν οποιοσδήποτε απαγορεύσεις ή περιορισμούς που προβλέπονται από το Κοινοτικό και Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο.

3. Συμφωνούμε πως η Προσφορά μας αυτή θα ισχύει για περίοδο ίση με αυτή που αναφέρεται στην παράγραφο 2.15 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού, θα μας δεσμεύει και θα μπορεί να γίνει αποδεκτή ανά πάσα στιγμή πριν τη λήξη της περιόδου αυτής.»

Υπογράφοντας δηλαδή το Έντυπο Τεχνικής Προσφοράς, ο Προσφέρων αναλαμβάνει τη δέσμευση να υλοποιήσει το Αντικείμενο της Σύμβασης, σύμφωνα με τα Έγγραφα και τη συνημμένη Τεχνική Προσφορά του και με την τιμή που δήλωσε στην Οικονομική Προσφορά του. Τα ίδια ισχύουν και για το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς που περιέχει πίνακες με τις τιμές που δεσμεύεται ο Προσφέρων να προσφέρει στην Α.Α.

Η σημασία της δέουσας συμπλήρωσης και κατ' επέκταση υπογραφής του Εντύπου Προσφοράς τονίζεται στην απόφαση του Ανωτάτου, στην υπόθεση με αρ. **653/2005, Conspec Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας ημερ. 11.12.2006**, η οποία τονίζει ότι αν το

«Έντυπο της Προσφοράς» δεν φέρει την υπογραφή του προσφοροδότη ελλοχεύει κίνδυνος στρεψοδικίας, αμφισβήτησης ή αποποίησης υποχρεώσεων όταν ο προσφοροδότης κακόπιστα θα επικαλεστεί τη μη υπογραφή του εγγράφου συνιστώντας τοιουτοτρόπως η εν λόγω παράλειψη απόκλιση από ουσιώδη όρο όπου δεν χωρίς εκ των υστέρων θεραπεία.

Οι Αιτητές ανέφεραν και άλλες σχετικές αποφάσεις **Δημοκρατία v. Gh. P. Karakannas Electrical Ltd, ΑΕ 3644, ημερ. 1.12.2006, αρ. 408/87, Γιώργος και Κύπρος Ηλιάδης (Διανομείς) Λτδ v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1990) 3ΑΑΔ 1165**, όπου στην τελευταία λέχθηκαν τα εξής σημαντικά:

«Η Αιτήτρια Εταιρεία, είναι Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης και οι Διοικητικοί της Σύμβουλοι, είναι ο Γεώργιος Β. Ηλιάδης, η Γιαννούλα Β. Ηλιάδη και ο Κύπρος Β. Ηλιάδης. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, όλες οι εργασίες της Εταιρείας, διευθύνονται από τους Συμβούλους, οι οποίοι δεσμεύουν την Εταιρεία, και σύμφωνα με την παράγραφο 94 του Καταστατικού, μπορούν να εξουσιοδοτήσουν οποιοδήποτε πρόσωπο με πληρεξούσιο, να ενεργεί εκ μέρους της Εταιρείας. Η υπό αναφορά προσφορά, υπογράφηκε από το Γεώργιο Β. Ηλιάδη μόνο, και δε συνοδεύταν από πληρεξούσιο. Σε μεταγενέστερο στάδιο, και μετά το άνοιγμα των προσφορών, η Αιτήτρια Εταιρεία, υπέβαλε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, με ημερομηνία 24/12/1986, η οποία υπογράφεται από το Γραμματέα και τους Διοικητικούς Συμβούλους, με την οποία εξουσιοδοτείται ο Γεώργιος Β. Ηλιάδης να υπογράψει, εκ μέρους της Εταιρείας, τα έγγραφα προσφοράς.

Στην προκείμενη περίπτωση, από τα πιο πάνω, συνάγεται ότι η θέση των καθ' ων η αίτηση, είναι ότι η προσφορά των αιτητών, λόγω ουσιώδους παράλειψης, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως έγκυρη προσφορά. Ως ουσιώδης παράλειψη δε, εντοπίζουν το ότι η προσφορά υπογράφηκε από ένα Σύμβουλο της Εταιρείας, αντί να υπογραφεί από όλους τους Συμβούλους ή από ένα πρόσωπο εξουσιοδοτημένο με πληρεξούσιο από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επομένως, με βάση τους πιο πάνω ισχυρισμούς, οι καθ' ων η αίτηση συμπέραναν ότι η σχετική προσφορά των αιτητών, δεν ήταν δεσμευτική για την Εταιρεία τους.

[.....]

Το επιχείρημα, συνεχίζει, ότι στην περίπτωση της Αιτήτριας Εταιρείας, η προσφορά υπογράφηκε μόνον από το Γεώργιο Β. Ηλιάδη, ενώ σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, θα έπρεπε να υπογραφεί από όλους τους Συμβούλους ή από πρόσωπο δεόντως εξουσιοδοτημένο με πληρεξούσιο από το Διοικητικό συμβούλιο. Το πληρεξούσιο απαιτείται, όπως ήδη λέχθηκε, όχι μόνο από το Καταστατικό της Εταιρείας, αλλά και από τον προαναφερθέντα όρο 8.2 των προσφορών.

Έχω εξετάσει προσεκτικά τα επιχειρήματα και των δύο πλευρών και είμαι της γνώμης ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο, η προσφορά ήταν ασυμπλήρωτη, γιατί δεν υποβλήθηκε με το δεσμευτικό τρόπο που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας και δε συνοδεύταν από πληρεξούσιο κατά παράβαση του όρου 8.2 των όρων των προσφορών. Η εκ των υστέρων συμπλήρωση των παραλείψεων των αιτητών, δηλαδή με την παρουσίαση πληρεξουσίου, μετά το άνοιγμα των προσφορών, έθιγε την αρχή των ίσων όρων διαγωνισμού, διότι καθιστούσε τη θέση εκείνου που δε συμπλήρωσε έγκαιρα την προσφορά του, πλεονεκτικότερη από εκείνους που συμμορφώθηκαν πλήρως με τον όρο 8.2 των προσφορών, γιατί μπορούσε ο παραβάτης να αποσυρθεί από το διαγωνισμό όποτε επιθυμούσε, προφασιζόμενος στο μη έγκυρο της προσφοράς του, ανεξάρτητα από το κατά πόσον θα μπορούσε να εφαρμοστεί η αρχή που καθιερώθηκε στην υπόθεση **Royal British Bank v. Turquard** (ανωτέρω). Η παράλειψη αυτή δεν μπορεί να θεραπευθεί εκ των υστέρων, δηλαδή με την υποβολή του πληρεξουσίου που υπέβαλε η Εταιρεία, γιατί αυτό αντίκειται στον όρο 8.2 των προσφορών και θα έθιγε την αρχή της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης όλων των προσφοροδοτών, με το ίδιο μέτρο.»

Στην προκειμένη περίπτωση η επιτυχούσα δεν υπέβαλε με την προσφορά της το καταστατικό της εταιρείας της ώστε να προκύπτει ότι η εταιρεία έδιδε στον κ. Αντώνη Κωνσταντίνου την εξουσία να υπογράψει δια λογαριασμό της και ως εκπρόσωπος της. Από τα έγγραφα που υπέβαλε δεν προκύπτει ότι είχε δικαίωμα να υπογράψει προσφορές ως εκπρόσωπος της επιτυχούσας και να την δεσμεύει νομικά.

Τα πιο πάνω αναφερόμενα ισχύουν και για τα Έντυπα 3 και 7 της προσφοράς που επίσης υπέγραψε ο κ. Αντώνης Κωνσταντίνου χωρίς εξουσιοδότηση από το ΔΣ να ενεργεί ως εκπρόσωπός της και να τη δεσμεύει νομικά.

Καταλήγοντας οι Αιτητές υποστήριξαν ότι παραβιάστηκαν οι ουσιώδεις όροι του διαγωνισμού 8.3.2 και 8.3.3 αφού η Α.Α. τελώντας υπό πλάνη κατακύρωσε το διαγωνισμό στην επιτυχούσα χωρίς να προκύπτει από τα έγγραφα ότι ο κ. Αντώνης Κωνσταντίνου που υπέγραψε είναι εκπρόσωπος της, όπως απαιτούν οι όροι, αφού ούτε μέλος του Δ.Σ. της επιτυχούσας είναι, ούτε πρακτικό και/ή εξουσιοδότηση προς αυτόν υπήρχε εκ μέρους του Δ.Σ. για να εκπροσωπήσει την εταιρεία στο διαγωνισμό και με την υπογραφή του να τη δεσμεύει νομικά.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή (Α.Α.) τόσο δια της γραπτής της απάντησης όσο και κατά την ενώπιον μας ακροαματική διαδικασία απέρριψε τους ισχυρισμούς των Αιτητών, και ανέφερε ότι η εισήγηση της και η απόφαση του ΣΠΥΟ είναι καθ' όλα νόμιμη, σύμφωνη με τους όρους του διαγωνισμού, του Νόμου Ν.12(Ι)/2006 και δεν αντιβαίνει σε καμία από τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

Αναφορικά με τη συμπλήρωση των δύο Εντύπων, 1 και 11, από νόμιμο εκπρόσωπο του Προσφέροντα, η Α.Α. ανέφερε πως σύμφωνα με την παράγραφο 2(α) του όρου 8.3.1 του Μέρους Α' των εγγράφων, εφόσον η προσφορά υποβάλλεται από νομικό πρόσωπο, απαιτείται αποδεικτικό σύστασής του, το οποίο και έχει υποβάλει με την προσφορά της η επιτυχούσα. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον όρο 8.3.2 του Μέρους Α' των Εγγράφων το Έντυπο 1 της τεχνικής προσφοράς πρέπει να είναι δεόντως συμπληρωμένο σύμφωνα με το υπόδειγμα. Επίσης, σύμφωνα με τον όρο 8.3.3 του Μέρους Α', το Έντυπο 11 της Οικονομικής Προσφοράς πρέπει επίσης να είναι δεόντως συμπληρωμένο.

Τα δύο Έντυπα, 1 και 11, ήταν δεόντως συμπληρωμένα σύμφωνα με τα υποδείγματα, και υπογεγραμμένα από τον εκπρόσωπο της επιτυχούσας. Εκπρόσωπος, σύμφωνα με

τον ορισμό στη σελ. 4 του Μέρους Α΄ των εγγράφων διαγωνισμού, *«είναι το πρόσωπο που εκπροσωπεί τον Προσφέροντα, στις περιπτώσεις και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα διαγωνισμού»*. Αλλά τα Έντυπα 1 και 11 προνοούν υπογραφή από τον προσφέροντα ή εκπρόσωπο του, χωρίς άλλη ειδική απαίτηση.

Η Α.Α. ισχυρίστηκε ότι το Έντυπο 1 της Τεχνικής Προσφοράς που υπέβαλε η επιτυχούσα ήταν δεόντως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον εκπρόσωπό της, και το ίδιο μάλιστα ισχύει και για το Έντυπο 11 της Οικονομικής προσφοράς.

Απαντώντας στους Αιτητές για την ερμηνεία του όρου *«Εκπρόσωπος»* η Α.Α. επικαλέστηκε τα έγγραφα διαγωνισμού και διευκρίνισε ότι αυτά αναφέρουν ότι *«είναι το πρόσωπο που εκπροσωπεί τον Προσφέροντα, στις περιπτώσεις και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα διαγωνισμού»*.

Επέμειναν ότι οι όροι του διαγωνισμού δεν απαιτούσαν την υποβολή πληρεξουσίου εγγράφου που να διορίζει πρόσωπο για να ενεργεί διάφορες πράξεις εκ μέρους της εταιρείας, θεωρώντας ότι το πρόσωπο που υπέγραψε την Τεχνική και Οικονομική Προσφορά είναι ο εκπρόσωπος της εταιρείας. Ούτε οι όροι του διαγωνισμού απαιτούσαν υποβολή πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου ή/και πληρεξουσίου του Διοικητικού Συμβουλίου που να εξουσιοδοτεί τον υπογράφοντα να υπογράψει εκ μέρους της επιτυχούσας ως εκπροσώπου της. Ούτε απαιτούν υποβολή του καταστατικού της εταιρείας όπως ανέφεραν οι Αιτητές που να δικαιολογούσε την εκπροσώπηση της επιτυχούσας από τον κ. Αντώνη Κωνσταντίνου. Με την υποβολή της προσφοράς δεν απαιτείται καμία απολύτως εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών εγγράφων.

Εξάλλου η Α.Α. συμφώνησε με τη δεσμευτική δήλωση της επιτυχούσας ότι αυτή θα αρχίσει την εκτέλεση της Σύμβασης την ημερομηνία υπογραφής της, ότι τα προϊόντα έχουν κατασκευαστεί με την άδεια του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ότι δεν παραβιάζουν απαγορεύσεις ή περιορισμούς που προνοεί η νομοθεσία.

Περαιτέρω, η Α.Α. ισχυρίστηκε ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση με αρ. 653/2005, Conspec Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας ημερ. 11.12.2006,

αφορούν σε άλλα δεδομένα, ειδικά την μη υπογραφή συγκεκριμένου εντύπου, ενώ στην υπό εξέταση υπόθεση όλα τα έντυπα είναι συμπληρωμένα και δεόντως υπογραμμένα.

Αφορά άλλα δεδομένα και η απόφαση στην υπόθεση αρ. 408/87, Γιώργος και Κύπρος Ηλιάδης (Διανομείς) Λτδ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1990) 3 ΑΑΔ 1165, που επικαλέστηκαν οι Αιτητές, αφού σε εκείνη οι πρόνοιες των εγγράφων διαγωνισμού δεν ήταν γνωστές, ενώ στην υπό εξέταση οι πρόνοιες καταγράφονται στους όρους 8.3.(2) και (3).

Παρομοίως η Α.Α. ισχυρίστηκε ότι, σύμφωνα με τα έγγραφα, με την υποβολή της προσφοράς δεν απαιτείται η υποβολή οποιασδήποτε εξουσιοδότησης και άρα ορθά και δεόντως ο κ. Αντώνης Κωνσταντίνου συμπλήρωσε και υπέγραψε το Έντυπο 3 (Δήλωση Πιστοποίησης Προσωπικής Κατάστασης) και το Έντυπο 7 (Βεβαίωση σχετικά με την Προστασία των Εργαζομένων) ως εκπρόσωπος της επιτυχούσας εταιρείας.

Καταλήγοντας η Α.Α. υποστήριξε ότι η προσφορά της επιτυχούσας πληροί τους όρους 8.3.2 και 8.3.3 των εγγράφων διαγωνισμού και ότι ως Α.Α. δεν ενήργησε παράνομα ή πεπλανημένα. Τα Έντυπα 1 και 11, που αφορούν αντίστοιχα την οικονομική προσφορά και την τεχνική αλλά και τα υπόλοιπα έντυπα (3, 7) συμπληρώθηκαν αλλά και υπογράφηκαν δεόντως από τον εκπρόσωπο της επιτυχούσας.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Οι όροι 8.3.2 και 8.3.3 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού επιζητούν, ο καθένας με τη σειρά του, όπως υποβληθεί το έντυπο τεχνικής προσφοράς δεόντως συμπληρωμένο σύμφωνα με το υπόδειγμα (Έντυπο 1) που περιλαμβάνεται στο Προσάρτημα των εγγράφων του Διαγωνισμού και ακολούθως το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς σύμφωνα με το υπόδειγμα (Έντυπο 11) που επίσης περιλαμβάνεται στο Προσάρτημα των εγγράφων του Διαγωνισμού.

Τόσο το Έντυπο 1 όσο και το Έντυπο 11 απαιτούν όπως υπογραφούν από τον Προσφέροντα ή Εκπρόσωπο του.

Συγκεκριμένα απαιτεί συμπλήρωση των εξής στοιχείων:

«Υπογραφή Προσφέροντος ή .....
 Εκπροσώπου του .....
 Όνομα υπογράφοντος .....
 Αρ. Δελτίου Ταυτότητας/Διαβατηρίου .....
 υπογράφοντος .....
 Ιδιότητα υπογράφοντος .....»

Σε σχετική σημείωση (Σημείωση 2) και στα δύο έντυπα αποτυπώνεται η αυτονόητη υποχρέωση όπως «όλα τα κενά να συμπληρωθούν από τον Προσφέροντα ή τον Εκπρόσωπο του».

Η σημαντικότητα βεβαίως της υποβολής/υπογραφής τόσο της τεχνικής όσο και της οικονομικής προσφοράς από τον προσφέροντα ή εκπρόσωπο του πηγάζει από την αναγκαιότητα άντλησης «βεβαιότητας» ως προς τη δέσμευση του Προσφέροντα αναφορικά με την Προσφορά του και τη συνεπακόλουθη άντληση ευθύνης από τυχόν παραβιάσεις εκ μέρους του.

Η αυστηρότητα του δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων δεν επιτρέπει την εμφιλοχώρηση αμφιβολιών ως προς την εκάστοτε υποβληθείσα προσφορά και η διαφύλαξη της καλώς νοούμενης έννοιας του δημοσίου συμφέροντος δεν επιτρέπει την έλλειψη άντλησης ρητής και καθαρής δέσμευσης ως προς τα υποβληθέντα.

Από την άλλη, κάθε Α.Α. υπέχει υποχρέωση προς τους προσφοροδότες όπως θέσει με σαφήνεια τις εκάστοτε απαιτήσεις της στα έγγραφα του Διαγωνισμού ενώ η διαφύλαξη της καλώς νοούμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς τη διοίκηση αλλά και η προστασία της ισότητας των προσφοροδοτών επιβάλλουν την πλήρη διασαφήνιση των υποχρεώσεων των τελευταίων κατά το κρίσιμο στάδιο της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς.

Κατά πάγια νομολογία του Α.Α.Δ. που σωρηδόν υιοθετήθηκε σε υποθέσεις που ήχθησαν ενώπιόν μας, κάθε αβεβαιότητα ως προς την υποβολή της προσφοράς από αρμόδια άτομα (προσφέροντα ή εκπρόσωπο του) καταλήγει σε απόρριψη της προσφοράς τους.

Η έννοια του «εκπροσώπου» δεν μπορεί παρά να αναφέρεται σε νόμιμο εκπρόσωπο, όπου τα στοιχεία της νομιμοποίησης του τελευταίου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της υποβληθείσας προσφοράς διασφαλίζοντας την απαιτούμενη βεβαιότητα ως προαπαιτούμενο της τήρησης βασικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου όπως παραπάνω αναφέραμε.

Ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε τη βασική υπόθεση Tamassos Tobacco Suppliers όπου η προσφορά των Αιτητών κρίθηκε ως παραβιάζουσα ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού αφού είχε υπογραφεί από μόνο ένα εκ των δύο συνεταιίρων που δεσμεύουν τους Αιτητές από κοινού χωρίς να υποβληθεί μαζί με την προσφορά το σχετικό πληρεξούσιο κατά τρόπο ώστε η προσφορά να μην είναι δεσμευτική για τους Αιτητές.

Το τι διαφορετικό επισυμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι το γεγονός ότι πουθενά στα έγγραφα του παρόντος Διαγωνισμού δεν επιβάλλεται οιαδήποτε υποχρέωση στους προσφοροδότες όπως υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία στην περίπτωση που ο υπογράφων την προσφορά είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ή διαφορετικά για υποβολή σχετικών πρακτικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αποδοκιμάζουμε βεβαίως τη συμπεριφορά της Α.Α. αναφορικά με την ατυχή διατύπωση των όρων του Διαγωνισμού και την παράλειψη επιβολής της ως άνω αυτονόητης υποχρέωσης όπως οιοσδήποτε υποβάλλει μια προσφορά αποδεικνύει την αρμοδιότητα του όπως πράξει τούτο ώστε να μην εμφιλοχωρεί ουδεμία αμφιβολία τόσο ως προς την ταυτότητα της υποβληθείσας προσφοράς όσο και ως προς τη δεσμευτικότητα της. Η ενασχόληση με έργα δημοσίου ενδιαφέροντος χορηγός των οποίων δεν είναι παρά ο κάθε απλός πολίτης καθιστούν ανεπίτρεπτη τη δημιουργία αμφιβολίας και συνεπακόλουθα διακινδύνευσης ως προς την ανάληψη συμβατικών υποχρεώσεων και την υποχρέωση προς περάτωση τους.

Όπως όμως προείπαμε τόσο η αρχή της καλώς νοούμενης εμπιστοσύνης των προσφοροδοτών προς τη διοίκηση όσο και η διασφάλιση της ισότητας επιβάλλουν την μη άντληση μη ρητά αποτυπωμένης υποχρέωσης προς αυτούς.

Κάτι τέτοιο θα κλόνιζε ανεπανόρθωτα τη βεβαιότητα που πρέπει να υπάρχει στους όρους κάθε διαγωνισμού όπου κρίσιμος χρόνος διάγνωσης της συμβατότητας των προσφορών με αυτούς δεν είναι παρά η ημερομηνία λήξης της υποβολής των προσφορών. Εκ των υστέρων αντλούμενες υποχρεώσεις θα οδηγούσαν σε αυθαιρεσία και κλονισμό της αρχής της χρηστής διοίκησης.

Έχοντας υπόψη και στη σχετική ανακοίνωση του Γενικού Λογιστηρίου ημερ. 26.5.2009 όπου προβλέπεται διαγραφή της αυτονόητης υποχρέωσης για υποβολή του σχετικού με την παρούσα αποδεικτικών στοιχείων και την αντικατάσταση της με απαίτηση υποβολής δήλωσης του φυσικού προσώπου που υπογράφει την προσφορά/ Αίτηση Συμμετοχής ότι έχει δικαίωμα να δεσμεύσει το νομικό πρόσωπο αποτρεπόμεστε ως προς μια διασταλτική ερμηνεία που ελλείψει οποιουδήποτε άλλου στοιχείου θα κατέληγε ίσως ανεπίτρεπτα διαπλαστική.

Βεβαίως παρατηρούμε ότι ούτε και η αμφιβόλου νομικής ορθότητας πιο πάνω ανακοίνωση δεν τηρήθηκε αφού πουθενά στον επίμαχο διαγωνισμό δεν προβλέπεται η αποτύπωση υπεύθυνης δήλωσης/δέσμευσης αλλά αρκείται στην απλή καταχώριση της σχετικής υπογραφής αφήνοντας να πλανάται βασανιστικά το ερώτημα ως προς την ιδιότητα του υπογράφοντος.

Ως εκ των ως άνω και δεσμευόμενοι από τη διατύπωση των όρων του διαγωνισμού αποφασίζουμε την απόρριψη της παρούσας προσφυγής και τη συνακόλουθη επικύρωση της απόφασης της Α.Α.

Με την πιο πάνω απόφαση διαφωνεί το Μέλος της Α.Α.Π. Ιωσήφ Σ. Ιωσηφίδης και διατυπώνει τη δική του θέση ως ακολούθως:

Κατ' αρχάς **ερμηνεύω** τον όρο 'Εκπρόσωπος' που περιέχουν οι όροι του Διαγωνισμού και τα Έντυπα 1, 3, 7 και 11. Η ερμηνεία δεν μπορεί παρά να πηγάζει από την αναμενόμενη και συνήθη πρακτική, δηλαδή «ο προσφοροδότης να καθιστά τον

εκπρόσωπό του αποδεδειγμένα νόμιμο ώστε εκ του ασφαλούς να δεσμεύει νομικά την εταιρεία του προσφοροδότη». Η απόδειξη μιας νομιμοποιημένης εκπροσώπησης μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους:

- A. Με εξουσιοδότηση από απόφαση του ΔΣ του προσφοροδότη καταγραμμένη στα πρακτικά του
- B. Με άλλο πληρεξούσιο έγγραφο από το ΔΣ του προσφοροδότη
- Γ. Πρόνοια στο Καταστατικό της εταιρείας του προσφοροδότη που να προβλέπει εν λευκώ εκπροσώπηση από ένα εν ενεργεία άτομο (στην προκειμένη περίπτωση από το Διευθυντή Πωλήσεων).

Από έρευνα στο Διοικητικό Φάκελο, διαπιστώνω ότι δεν ακολουθήθηκε η ως άνω Α μέθοδος ούτε και η Β. Αλλά ούτε κατατέθηκε Καταστατικό της επιτυχούσας που να προέβλεπε εν λευκώ πρόνοια για εκπροσώπηση της επιτυχούσας από το Διευθυντή Πωλήσεων, εν προκειμένω τον κ. Αντώνη Κωνσταντίνου.

Παρόλα αυτά, η επιτυχούσα δεν κατέθεσε πιστοποίηση/ πληρεξούσιο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, ότι δηλαδή ο κ. Αντώνης Κωνσταντίνου την εκπροσωπεί και τη δεσμεύει νόμιμα, γιατί κάτι τέτοιο δεν της ζητήθηκε από την Α.Α. Έστω και αν η επιτυχούσα σε παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν κατέθετε τέτοια πιστοποιητικά, δεν είχε υποχρέωση αφού η Α.Α. ήταν σαφής στη θέση της ότι δεν χρειάζεται. Άρα, θα ήταν αδικία προς τη διοικούμενη να εκδοθεί απόφαση σε βάρος της.

Αφετέρου οι Αιτητές καλώς έπραξαν που κατέθεσαν πληρεξούσιο του Εκπροσώπου τους, γιατί έτσι διαφύλασσαν το νομικό κύρος της πράξης και επαγωγικά το κύρος της Α.Α. Ούτε είχαν οι Αιτητές υποχρέωση να ζητούσαν σχετιζόμενη διευκρίνιση κατά το στάδιο των διευκρινίσεων, δηλαδή κατά πόσο ένας προσφοροδότης δεν όφειλε να καταθέσει εξουσιοδότηση για τον εκπρόσωπό του, αφού η συνήθης πρακτική είναι να καταθέτει. Μάλιστα είναι αναγκαστικό για κάποιες κρατικές υπηρεσίες όπως π.χ. το Κτηματολόγιο.

Επομένως η προσοχή εστιάζεται στις ενέργειες και αποφάσεις της Α.Α.. Αυτή, στην προσπάθειά της να υπεραπλουστεύσει τις διαδικασίες, έφτασε στο σημείο να υπερβαίνει τα σαφή όρια ασφάλειας. Και αυτό γιατί θα ελλοχεύει ο κίνδυνος

στρεψοδικίας, αμφισβήτησης ή αποποίησης υποχρεώσεων εκ μέρους της επιτυχούσας αν παρ' ελπίδα και κακόπιστα αποσεΐσει ευθύνες στο μέλλον επικαλούμενη το ότι την προσφορά της την είχε υπογράψει ένας υπάλληλος που δεν τη δεσμεύει νομικά.

Ωστόσο, κρίνω ότι κανείς δεν έχει δικαίωμα να εμποδίζει μια Α.Α. να ενεργεί όπως είχε ενεργήσει, έστω με κενά ή παραλείψεις, και να διακινδυνεύει να εκτεθεί λόγω του ότι δεν ζήτησε εξουσιοδότηση για τον Εκπρόσωπο της επιτυχούσας ώστε να είναι και η ίδια η Α.Α. κατοχυρωμένη νομικά. Ούτε μπορεί κανείς να την κρίνει καν για το ενδεχόμενο να μην είχε ζητήσει προηγουμένως νομική συμβουλή από τη Νομική Υπηρεσία για μια τέτοια πρωτόγνωρη παράλειψη, χάριν της απλούστευσης της διαδικασίας και μόνο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω τρία σημεία και για να αποτραπεί ο ελλοχέων κίνδυνος στρεψοδικίας ή/ και αμφισβήτησης ή/ και αποποίησης υποχρεώσεων από την επιτυχούσα αν παρ' ελπίδα και κακόπιστα αποσεΐσει ευθύνες στο μέλλον επικαλούμενη ότι την προσφορά της υπέγραψε ένας μη νόμιμος εκπρόσωπός της, κρίνω – σύμφωνα με την πιο πάνω ερμηνεία μου περί Εκπροσώπου - ότι οι σχετικοί όροι των Εγγράφων είναι ελλιπείς, αφού δεν διευκρινίζουν ρητά ότι ο Εκπρόσωπος πρέπει να καταθέτει πληρεξούσιο που να πηγάζει από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου καταγραμμένη στα Πρακτικά ή που να έχει δικαίωμα εκπροσώπησης που να πηγάζει απ' ευθείας από το Καταστατικό της προσφέρουσας εταιρείας.

Καταλήγοντας τονίζω ότι η κάθε Α.Α. σε κάθε περίπτωση που σχεδιάζει να πρωτοτυπήσει στις διαδικασίες, με απλουστεύσεις και παραλείψεις θα πρέπει να ζητά γνωμοδότηση από τη Νομική Υπηρεσία και το Γενικό Λογιστήριο που είναι η Αρμόδια Αρχή, οι οποίες αμφότερες υπηρεσίες καθοδηγούν τις Αναθέτουσες Αρχές σε ασφαλείς όρους, λαμβάνοντας υπόψη και αποφάσεις της πάγιας νομολογίας. Διαφορετικά, οι όροι του Διαγωνισμού ενδεχομένως θα περιέχουν κενά και παρατυπίες που υποσκάπτουν τη νομιμότητα, την ασφάλεια και την ποιότητα των διαδικασιών του Διαγωνισμού, καθώς και το κύρος των ίδιων των Αναθετουσών Αρχών. Οι Α.Α. πρέπει να κινούνται μέσα στα λογικά όρια της νομιμότητας και όχι για χάρη μιας υπεραπλούστευσης της διαδικασίας να αφήνουν νομικά κενά που υποσκάπτουν τη χρηστή διοίκηση και αφήνουν τη θύρα ανοικτή για άνιση μεταχείριση στο βαθμό που να διακινδυνεύει το κύρος τους.

Υπό το πρίσμα των πιο πάνω αποφασίζω ότι: η παρούσα Προσφυγή επιτυγχάνει αφού ο όρος «Εκπρόσωπος» αφέθηκε ασαφής και ελλειμματικός και εν πάση περιπτώσει δεν ερμηνεύθηκε νομότυπα από την Αναθέτουσα Αρχή ώστε να υπάρχει νομική δέσμευση της επιτυχούσας έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και συνακόλουθα ασφαλιστική δικλείδα για το δημόσιο συμφέρον. Για όλους τους πιο πάνω λόγους η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.

Καταληκτικά με βάση όλα τα πιο πάνω η παρούσα Προσφυγή απορρίπτεται κατά πλειοψηφία και η προσβαλλόμενη απόφαση της Α.Α. επικυρώνεται.